

RAMAZAN VE HASSASİYETLERİMİZ (1)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

“Ey iman edenler! Sizden öncekilere oruç tutmak farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Böylece umulur ki fenalıklardan korunursunuz.” (*Bakara suresi, 183*)

رَبِّ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ وَالْعَطَشُ، وَرَبِّ قَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ قِيَامِهِ
إِلَّا السَّهَرُ

“Nice oruç tutanlar vardır ki orucundan kendisine kuru bir açlıktan ve susuzluktan başka bir şey kalmaz. Geceleri nice namaz kılanlar vardır ki namazlarından kendilerine kalan, yalnız uykusuzluktur.” (*İbn-i Mace, sıyâm, 21*)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Ramazan da itina ile yapmamız gereken bazı ibadetler** hakkındadır.

Her dakikası altın mahiyetinde olan Ramazan-ı şerife ulaştık hamdolsun.

Ramazan ayı kulluk adına farklı bir milat ve başlangıçtır. Bir Müslüman bu ayda **gündüzleri oruç, Kur'an tilaveti ve mukabele ile**, geceleri de **teravih namazıyla kulluk** çıtasını yükseltir. Kalp ve ruhun hayat seviyesine yükselerek, Allah'a daha yakın durmaya, ibadetlerini daha derinden ve duyarlılıkla yerine getirmeye çalışır.

“Oruç tutanın uykusu ibadet, susması ise tesbih sayılır. İyilik ve ibadetlerine kat kat ecir verilir. Duası Allah tarafından kabul edilip günahları affedilir.” (*Kenzü'l-Ummal*, 3/327)

Bizler bir yandan oruç tutmak suretiyle melekliğe açılmalı, diğer taraftan ruhun en önemli gıdası olan Kur'an'ı daha çok okumalı, namazlarımızı da özenle eda etme gayreti içinde olmalıyız. Zaten **İslamiyet'in en önemli hedeflerinden biri, imana ait değerlerin insan tabiatıyla bütünleşmesidir.** Bunun yolu da dinin emirlerinin yaşanmasından, özellikle de ibadetlerin duyularak, hissedilerek eda edilmesinden geçmektedir.

Ramazan ayı, insan tabiatının ibadetle bütünleşmesi adına manevî bir alıştırmadır. Özellikle bu aya mahsus olan teravih namazı, bildiğimiz bilemediğimiz birçok hikmetinin yanında, ibadetten hoşlanmayan insan nefsinin namaza alıştırmayı, namazı insan tabiatının bir yanı bir derinliği haline getirerek, ibadetle bütünleşmesi açısından çok önemlidir.

Hatimle Teravih Namazı kılmanın önemi ve fazileti:

Bilindiği üzere Peygamber Efendimiz Hayat-ı seniyyelerinde dokuz yıl Ramazan orucu tutmuştur. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) teravih namazını bir-kaç gece mescitte ashabına kıldırılmış daha sonra farz olur endişesi ile cemaatle kılmayıp, kendi odasında yalnız eda etmişti. Peygamber Efendimizin teravih namazını **odasında nasıl ve kaç hatimle kıldığını bilemiyoruz.** Ama Allah Resûlü'nün rahle-i tedrisinde yetişen sahabe

efendilerimizin, teravih namazını cemaat halinde veya tek başlarına da olsalar, hatimle kılmaya özen gösterdiklerini kaynaklarımızda görüyoruz.

Teravih Peygamber Efendimiz'in sünnetidir ve ümmetin icmâsı ile sabittir. Hazreti Ömer döneminde cemaatle kılınmaya devam edilmiş ve günümüze kadar bu sünnet aynen devam etmiştir.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ramazan ayında bir gece mescide çıktı ve mescidin bir kenarında namaz kılan insanlar görünce **“Bunlar ne yapıyorlar?”** diye sordu. Orada bulunanlardan biri **“Bunlar Kur'an'ın tamamını ezberleyememiş yani hafız olmayan kimseler, Übeyy b. Ka'b onlara hatimle namaz kıldırıyor.”** diye cevap verdi. Efendimiz de sevinçle: **“Doğru yapmışlar, yaptıkları şey ne kadar güzel!”** diyerek memnuniyet ve takdirlerini ifade etmişlerdir. (*Ebu Davut, Ramazan, 1*)

Hz. Aişe annemizin anlattığına göre: Efendimiz (sav) Ramazan gecelerini teravihlerle değerlendirmeye teşvik ederek şöyle derdi: **“Allah, Ramazan ayında oruç tutmayı farz kıldı. Ramazan gecelerinde namaz kılmak da benim sünnetimdir. Kim, inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek ihlâsla oruç tutar ve gece (terâvih) namazını kılsa, annesinden doğduğu günkü gibi günahlarından temiz hâle gelir.”** (*Nesai, siyam 40, İbn Mace, ikame 173; Müsned 1/191*)

Namazları cemaatle eda etmek için atılan her bir adım, dönen her tekerlek bir sevap kazandırır ve bir günah

sildirir. Resul-i Ekrem Efendimiz buyurdular: “**Bir kimse evinde güzelce abdest alır, sonra Allah’ın farzlarından bir farzı yerine getirmek için Allah’ın evlerinden birine (mescide) giderse, attığı adımlardan her biri bir günahı silip yok eder; diğer adımı da onu bir derece yükseltir.**” (Müslim, Mesâcid 282)

İmkânı ve şartları müsait olan Müslümanların teravihi hatimle kılmaları büyük bir sevaba nail olacağından çok yerinde bir davranıştır.

Aslında kabul olunabilecek şekilde eda edilen yatsı ve teravih namazı en az 45 dakikaya ihtiyaç var. Hatimle kılınan teravih namazı ise ortalama 1 saat 15 dakikada kılınır. Aradaki fark sadece 30 dakika kadardır. Bu kadar faziletli bir namaz için yarım saat çok değerlidir.

Farz namazlarda değilde, sadece nafîle namazlarda İmam Ebu Yusuf, İmam Şafiû, İmam Malik, Ahmet bin Hanbel **Mushaf’ın yüzüne bakarak Kur’an okumaya cevaz vermişlerdir.** (Tahavî, Muhtasar-ı İhtilafî’l-Ulema, 1/208; Şâşî, Hilyetü’l-Ulema, 2/89)

Hz. Aişe validemizin hizmetine bakan Zekvan, Ramazan ayında Kur’an’ı yüzünden okuyarak Hz. Aişe annemize **hatimle teravih namazı kıldırırdı.** (İbn-i Sahnun, Müdevvene, 1/224)

İftar öncesi orucumuzu açmadan, **mazlum ve mağdur** kardeşlerimize yürekten dua edelim. **Sahurlarımızı teheccüd, istiğfar ve salat-ü selamlarla bereketlendirelim.**

Evlerimiz müsaitse yüksek sesle, yavaş yavaş, tane tane, Kur'an okuyalım. Açıklamalı meal ve tefsir okumaya zaman ayıralım. Zira Kur'an, anlaşılmak ve anlatılmak için **Allah rahmetinin, insan akl ü idrakine en büyük armağanıdır.** Onu okumayı öğrenip, manasını anlamak hem bir vazife hem de bir kadirşinaslık; **anlatmaksam onun nuruna muhtaç gönüllere saygı ve vefanın ifadesidir.**

Yüce Mevla bizi oruç, Kur'an tilaveti ve teravih namazını hatimle kılmak suretiyle mübarek ramazan ayının feyiz ve bereketinden istifade eden kullarından eylesin. Âmin!